
Onderwerp	Vaststelling Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024		
Zaaknummer	Z23003453	Teammanager	Veronique Nabben
B & W datum	24 oktober 2023	Afdeling/Team	RO/SDW
Naam steller	Veronique van IJzendoorn	Portefeuillehouder	Daan Janssen

Besproken met portefeuillehouder	Ja, met Daan Janssen op 7-9-2023		
Openbaarheid	Deze adviesnota is per direct openbaar		
Bevoegd orgaan	Raad		

Ter bespreking aanbieden via de Griffie aan Commissie Wonen d.d. 21 november 2023

ADVIES

Aan de Raad voor te stellen:

1. de 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008' per 1 januari 2024 in te trekken, behalve voor de aanvragen die vallen onder artikel 9 lid 2 van de voorgestelde verordening;
2. de 'Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024' met ingang van 1 januari 2024 vast te stellen.

Inleiding

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet (hierna: Ow) in werking. Dit heeft gevolgen voor de verzoeken tot vergoeding van planschade. De vergoeding van planschade uit de huidige Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) gaat hierbij over in het hoofdstuk 'nadeelcompensatie' in de Ow. Aan de hand van de modelverordening van de VNG en reeds bestaande Venrayse werkwijze uit de huidige 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008' is de nieuwe 'Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024' tot stand gekomen. Deze verordening zal bij vaststelling gelijktijdig met de inwerkingtreding van de Ow in werking treden.

Procedures die vallen onder het overgangsrecht worden nog afgehandeld onder het oude stelsel van de Wro waarvoor de 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008' geldt. Zodra de overgangsrechtelijke termijnen zijn verstreken, vindt deze verordening geen toepassing meer. Voor verdere achtergrondinformatie over nadeelcompensatie onder de Ow wordt verwezen naar de bij de verordening horende toelichting.

Beoogd resultaat

Het vaststellen van de 'Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024' en het intrekken van de huidige 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008' (behalve de aanvragen die vallen onder het overgangsrecht).

Argumenten

1.1 *Er is een wettelijke noodzaak om een verordening inzake nadeelcompensatie vast te stellen*

De Ow zorgt ervoor dat naast de wettelijk geldende bepalingen, aanvullende zaken op het gebied van nadeelcompensatie nader kunnen worden ingekleurd door gemeenten zoals het verschuldigd recht en de werkwijze intern dan wel door middel van een adviescommissie. Dit is momenteel grotendeels al geregeld in de 'Procedureverordening voor advisering voor tegemoetkoming in planschade 2008', maar met de inwerkingtreding van de Ow kan deze verordening niet meer voor nieuwe aanvragen worden gehanteerd. Met de nieuwe verordening kunnen aanvragen voor nadeelcompensatie op grond van de nieuwe wetgeving per 1 januari 2024 in behandeling worden genomen.

1.2 *De bepalingen van de nieuwe verordening blijven grotendeels hetzelfde ten opzichte van de huidige verordening*

Het omzetten van de bestaande 'Procedureverordening voor advisering voor tegemoetkoming in planschade 2008' naar de nieuwe 'Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024' is in principe op hoofdlijnen beleidsneutraal. De bestaande werkwijze is veelal ingepast in het nieuwe stelsel onder de Ow. De belangrijkste aandachtspunten en keuzes van de nieuwe verordening zijn onder 1.3 en 1.4 nader uitgewerkt.

1.3 *Werkwijze inschakeling externe adviescommissie blijft (voorlopig) hetzelfde*

Onder de Wro is het verplicht om extern advies in te schakelen bij de beoordeling van een verzoek om planschade. Dit is daarom de huidige werkwijze. Onder het nieuwe recht van de Ow vervalt deze plicht. De Modelverordening van de VNG hanteert intern advies als nieuw uitgangspunt.

De nieuwe 'Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024' neemt geen stelling in als het gaat om een uitgangspunt voor een interne – of externe adviseur. De verordening zoals deze is aangeboden biedt zowel de mogelijkheid om intern verzoeken tot nadeelcompensatie te beoordelen als deze aan een externe adviescommissie voor te leggen. Het wordt wenselijk geacht om de ruimte die de wetgever geboden heeft open te laten.

In principe wordt de huidige werkwijze middels een externe adviescommissie in eerste instantie voortgezet. Eveneens blijft de wrakingregeling uit de 'Procedureverordening voor advisering voor tegemoetkoming in planschade 2008' gehandhaafd voor de externe adviescommissie. Externe

advisering ten aanzien van de beoordeling van een verzoek tot nadeelcompensatie kan als onafhankelijker worden beschouwd. Ook wordt er mogelijk extra deskundigheid geleverd en bestaat er de mogelijkheid de adviescommissie te wraken. Daarbij moet er intern ook voldoende capaciteit en expertise aanwezig zijn om de verzoeken intern te kunnen beoordelen. Het zal wat tijd kosten om dit intern goed te kunnen organiseren mochten we de interne advisering ook als uitgangspunt willen nemen. In dit kader zal na inwerkingtreding van de Ow en na evaluatie van de huidige werkwijze intern nadere afstemming plaatsvinden. Mocht na de evaluatie intern advies alsnog als uitgangspunt worden genomen, dan hoeft de verordening niet te worden herzien.

1.4 Er wordt (wederom) een recht van €300,- geheven voor het in behandeling nemen van een aanvraag om nadeelcompensatie

Zonder vaststelling van deze nieuwe verordening onder de Ow kan er geen recht (meer) worden geheven bij een verzoek tot nadeelcompensatie. Door de heffing van het recht worden lichtvaardige aanvragen om vergoeding op grond van nadeelcompensatie tegengegaan doch is het bedrag niet dusdanig hoog bepaald dat het een drempel vormt voor mensen die denken nadeel te ondervinden van een ruimtelijk besluit. Bij toewijzing van het verzoek om nadeelcompensatie wordt het geheven recht van €300,- weer terugbetaald. Dit is conform de aanpak uit de huidige 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008'.

2.1 In het kader van het overgangsrecht zal de huidige regeling van toepassing blijven

De 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008' blijft van toepassing voor de afhandeling van planschadeverzoeken die zijn of nog worden ingediend naar aanleiding van een planologische maatregel op basis van de Wro. Na de inwerkingtreding van de Ow op 1 januari 2024 worden er nog bestemmingsplannen op basis van de Wro vastgesteld. Op basis van de Wro mag een verzoek tot tegemoetkoming in planschade nog tot 5 jaar na onherroepelijk worden van het bestemmingsplan worden ingediend. Om deze reden is het van belang om de huidige verordening onder het overgangsrecht via artikel 9 lid 2 van de verordening in stand te houden. Dit is om te voorkomen dat de hiervoor benoemde procedures geen (juridische) mogelijkheid meer hebben om een verzoeken voor tegemoetkoming in de planschade te doen.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Het vaststellen van een verordening voor nadeelcompensatie is niet verplicht

De VNG adviseert gemeenten wel om een verordening nadeelcompensatie vast te stellen. Zonder een dergelijke verordening kan een gemeente bijvoorbeeld geen recht heffen dan wel een adviescommissie instellen.

1.2 Het gevraagde drempelbedrag is (momenteel) niet kostendekkend

Er wordt een drempelbedrag van €300,- geheven voor het in behandeling nemen van een aanvraag om nadeelcompensatie, terwijl inschakeling van een adviescommissie al snel duizenden euro's kost. Daar zijn de ambtelijke uren nog niet in meegenomen. De nieuwe 'Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024' hanteert niet het uitgangspunt om verzoeken voor nadeelcompensatie intern te beoordelen, met als gevolg dat in eerste instantie veelal een adviescommissie zal worden ingeschakeld. In de bestaande situatie wordt altijd extern advies gevraagd middels een adviescommissie en tevens een recht van €300,- geheven. Er vindt daarom geen verandering plaats qua kostendekkendheid. Er kan gekozen worden voor een verhoogd drempelbedrag, maar advies is hiertoe momenteel niet toe over te gaan. Het eigen risico wordt namelijk al verhoogd van 2% naar 4% waardoor er minder snel sprake zal zijn van schade. Niet alle schade welke wordt geleden door rechtmatige overheidshandelen komt voor vergoeding in aanmerking. Onder de Ow moet de schade uitkomen boven dit eigen risico van 4%. Daarbij is ook een verhoogd drempelbedrag niet kostendekkend (volgens de Ow mag deze maximaal €500,- bedragen). Er ontstaat daarbij een grotere drempel om een verzoek tot nadeelcompensatie in te dienen. De hoogte van het drempelbedrag zal 2-3 jaar na inwerkingtreding van de Ow worden geëvalueerd.

Communicatie

De verordening wordt gepubliceerd in het Gemeenteblad. Initiatiefnemers en aanvragers worden in geval van een aanvraag tot nadeelcompensatie geïnformeerd over de verdere procedure en werkwijze van een eventueel te benoemen adviescommissie conform de omschreven procedure in de verordening.

Financiële gevolgen

Met het vaststellen van deze verordening zijn geen kosten gemoeid. Wel wordt hiermee mogelijk gemaakt dat een recht van €300,- kan worden geheven voor het in behandeling nemen van een aanvraag (zie argument onder 1.4).

Vervolgtraject besluitvorming

De verordening wordt gepubliceerd in het Gemeenteblad. Deze treedt in werking op de dag dat de Ow in werking treedt.

Evaluatie

Periodiek wordt de verordening geëvalueerd. Het drempelbedrag alsmede de werkwijze ten aanzien van de inschakeling van een externe adviescommissie zal 2-3 jaar na inwerkingtreding van de Ow worden geëvalueerd.

Bijlagen

1. Raadsvoorstel
2. Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024
3. Concept raadsbesluit

Naslagwerk

Model Verordening nadeelcompensatie – VNG

Procedureverordening voor advisering voor tegemoetkoming in planschade 2008

Onderwerp Vaststelling Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024

Zaaknummer	Z23003453	Steller	Veronique van IJzendoorn
		Team	Ruimtelijke Ontwikkeling
Raad datum	12 december 2023	Teammanager	Veronique Nabben
		Portefeuillehouder	Daan Janssen

Openbaarheid

Ja per direct

Ter advisering/kennisneming/bespreking

Ter advisering

Voorstel

1. de 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008' per 1 januari 2024 in te trekken, behalve voor de aanvragen die vallen onder artikel 9 lid 2 van de voorgestelde verordening;
2. de 'Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024' met ingang van 1 januari 2024 vast te stellen.

Inleiding

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet (hierna: Ow) in werking. Dit heeft gevolgen voor de verzoeken tot vergoeding van planschade. De vergoeding van planschade uit de huidige Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) gaat hierbij over in het hoofdstuk 'nadeelcompensatie' in de Ow. Aan de hand van de modelverordening van de VNG en reeds bestaande Venrayse werkwijze uit de huidige 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008' is de nieuwe 'Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024' tot stand gekomen. Deze verordening zal bij vaststelling gelijktijdig met de inwerkingtreding van de Ow in werking treden.

Procedures die vallen onder het overgangsrecht worden nog afgehandeld onder het oude stelsel van de Wro waarvoor de 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008' geldt. Zodra de overgangsrechtelijke termijnen zijn verstreken, vindt deze verordening geen toepassing meer. Voor verdere achtergrondinformatie over nadeelcompensatie onder de Ow wordt verwezen naar de bij de verordening horende toelichting.

Beoogd resultaat

Het vaststellen van de 'Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024' en het intrekken van de huidige 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008' (behalve de aanvragen die vallen onder het overgangsrecht).

Argumenten

- 1.1 *Er is een wettelijke noodzaak om een verordening inzake nadeelcompensatie vast te stellen*
De Ow zorgt ervoor dat naast de wettelijk geldende bepalingen, aanvullende zaken op het gebied van nadeelcompensatie nader kunnen worden ingekleurd door gemeenten zoals het verschuldigd recht en de werkwijze intern dan wel door middel van een adviescommissie. Dit is momenteel grotendeels al geregeld in de 'Procedureverordening voor advisering voor tegemoetkoming in planschade 2008', maar met de inwerkingtreding van de Ow kan deze verordening niet meer voor nieuwe aanvragen worden gehanteerd. Met de nieuwe verordening kunnen aanvragen voor nadeelcompensatie op grond van de nieuwe wetgeving per 1 januari 2024 in behandeling worden genomen.
- 1.2 *De bepalingen van de nieuwe verordening blijven grotendeels hetzelfde ten opzichte van de huidige verordening*
Het omzetten van de bestaande 'Procedureverordening voor advisering voor tegemoetkoming in planschade 2008' naar de nieuwe 'Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024' is in principe op hoofdlijnen beleidsneutraal. De bestaande werkwijze is veelal ingepast in het nieuwe stelsel onder de Ow. De belangrijkste aandachtspunten en keuzes van de nieuwe verordening zijn onder 1.3 en 1.4 nader uitgewerkt.
- 1.3 *Werkwijze inschakeling externe adviescommissie blijft (voorlopig) hetzelfde*
Onder de Wro is het verplicht om extern advies in te schakelen bij de beoordeling van een verzoek om planschade. Dit is daarom de huidige werkwijze. Onder het nieuwe recht van de Ow vervalt deze plicht. De Modelverordening van de VNG hanteert intern advies als nieuw uitgangspunt.
De nieuwe 'Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024' neemt geen stelling in als het gaat om een uitgangspunt voor een interne – of externe adviseur. De verordening zoals deze is aangeboden biedt zowel de mogelijkheid om intern verzoeken tot nadeelcompensatie te beoordelen als deze aan een externe adviescommissie voor te leggen. Het wordt wenselijk geacht om de ruimte die de wetgever geboden heeft open te laten.

In principe wordt de huidige werkwijze middels een externe adviescommissie in eerste instantie voortgezet. Eveneens blijft de wrakingregeling uit de 'Procedureverordening voor advisering voor tegemoetkoming in planschade 2008' gehandhaafd voor de externe adviescommissie. Externe advisering ten aanzien van de beoordeling van een verzoek tot nadeelcompensatie kan als onafhankelijker worden beschouwd. Ook wordt er mogelijk extra deskundigheid geleverd en bestaat er de mogelijkheid de adviescommissie te wraken. Daarbij moet er intern ook voldoende capaciteit en expertise aanwezig zijn om de verzoeken intern te kunnen beoordelen. Het zal wat tijd kosten om dit intern goed te kunnen organiseren mochten we de interne advisering ook als uitgangspunt willen nemen. In dit kader zal na inwerkingtreding van de Ow en na evaluatie van de huidige werkwijze intern nadere afstemming plaatsvinden. Mocht na de evaluatie intern advies alsnog als uitgangspunt worden genomen, dan hoeft de verordening niet te worden herzien.

- 1.4 *Er wordt (wederom) een recht van €300,- geheven voor het in behandeling nemen van een aanvraag om nadeelcompensatie*
Zonder vaststelling van deze nieuwe verordening onder de Ow kan er geen recht (meer) worden geheven bij een verzoek tot nadeelcompensatie. Door de heffing van het recht worden lichtvaardige aanvragen om vergoeding op grond van nadeelcompensatie tegengegaan doch is het bedrag niet dusdanig hoog bepaald dat het een drempel vormt voor mensen die denken nadeel te ondervinden van een ruimtelijk besluit. Bij toewijzing van het verzoek om nadeelcompensatie wordt het geheven recht van €300,- weer terugbetaald. Dit is conform de aanpak uit de huidige 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008'.
- 2.1 *In het kader van het overgangsrecht zal de huidige regeling van toepassing blijven*
De 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008' blijft van toepassing voor de afhandeling van planschadeverzoeken die zijn of nog worden ingediend naar aanleiding van een planologische maatregel op basis van de Wro. Na de inwerkingtreding van de Ow op 1 januari 2024 worden er nog bestemmingsplannen op basis van de Wro vastgesteld. Op basis van de Wro mag een verzoek tot tegemoetkoming in planschade nog tot 5 jaar na onherroepelijk worden van het bestemmingsplan worden ingediend. Om deze reden is het van belang om de huidige verordening onder het overgangsrecht via artikel 9 lid 2 van de verordening in stand te houden. Dit is om te voorkomen dat de hiervoor benoemde procedures geen (juridische) mogelijkheid meer hebben om een verzoeken voor tegemoetkoming in de planschade te doen.

Kanttekeningen of risico's

- 1.1 *Het vaststellen van een verordening voor nadeelcompensatie is niet verplicht*
De VNG adviseert gemeenten wel om een verordening nadeelcompensatie vast te stellen. Zonder een dergelijke verordening kan een gemeente bijvoorbeeld geen recht heffen dan wel een adviescommissie instellen.
- 1.2 *Het gevraagde drempelbedrag is (momenteel) niet kostendekkend*
Er wordt een drempelbedrag van €300,- geheven voor het in behandeling nemen van een aanvraag om nadeelcompensatie, terwijl inschakeling van een adviescommissie al snel duizenden euro's kost. Daar zijn de ambtelijke uren nog niet in meegenomen. De nieuwe 'Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024' hanteert niet het uitgangspunt om verzoeken voor nadeelcompensatie intern te beoordelen, met als gevolg dat in eerste instantie veelal een adviescommissie zal worden ingeschakeld. In de bestaande situatie wordt altijd extern advies gevraagd middels een adviescommissie en tevens een recht van €300,- geheven. Er vindt daarom geen verandering plaats qua kostendekkendheid. Er kan gekozen worden voor een verhoogd drempelbedrag, maar advies is hiertoe momenteel niet toe over te gaan. Het

eigen risico wordt namelijk al verhoogd van 2% naar 4% waardoor er minder snel sprake zal zijn van schade. Niet alle schade welke wordt geleden door rechtmatige overheidshandelen komt voor vergoeding in aanmerking. Onder de Ow moet de schade uitkomen boven dit eigen risico van 4%. Daarbij is ook een verhoogd drempelbedrag niet kostendekkend (volgens de Ow mag deze maximaal €500,- bedragen). Er ontstaat daarbij een grotere drempel om een verzoek tot nadeelcompensatie in te dienen. De hoogte van het drempelbedrag zal 2-3 jaar na inwerkingtreding van de Ow worden geëvalueerd.

Communicatie

De verordening wordt gepubliceerd in het Gemeenteblad. Initiatiefnemers en aanvragers worden in geval van een aanvraag tot nadeelcompensatie geïnformeerd over de verdere procedure en werkwijze van een eventueel te benoemen adviescommissie conform de omschreven procedure in de verordening.

Financiële gevolgen

Met het vaststellen van deze verordening zijn geen kosten gemoeid. Wel wordt hiermee mogelijk gemaakt dat een recht van €300,- kan worden geheven voor het in behandeling nemen van een aanvraag (zie argument onder 1.4).

Vervoltraject besluitvorming

De verordening wordt gepubliceerd in het Gemeenteblad. Deze treedt in werking op de dag dat de Ow in werking treedt.

Evaluatie

Periodiek wordt de verordening geëvalueerd. Het drempelbedrag alsmede de werkwijze ten aanzien van de inschakeling van een externe adviescommissie zal 2-3 jaar na inwerkingtreding van de Ow worden geëvalueerd.

Bijlagen

1. Concept-raadsbesluit
2. Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024

Naslagwerk

Model Verordening nadeelcompensatie – VNG

Procedureverordening voor advisering voor tegemoetkoming in planschade 2008

Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024

Besluit van de raad van de gemeente Venray tot vaststelling van de Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024

De raad van de gemeente Venray;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 24 oktober 2023;

gezien het advies van de Commissie Wonen van 21 november 2023;

gelet op de artikelen 108 en 149 van de Gemeentewet, titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht en afdeling 15.1 van de Omgevingswet;

besluit:

1. de Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008 per 1 januari 2024 in te trekken, behalve voor de aanvragen die vallen onder artikel 9 lid 2 van de navolgende verordening;
2. vast te stellen de navolgende verordening per ingang van 1 januari 2024 overeenkomstig de volgende bepalingen;

Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. aanvrager: degene die een aanvraag om tegemoetkoming in de schade indient;
- b. bestuursorgaan: het bestuursorgaan van de gemeente welke bevoegd is te beslissen op de aanvraag om tegemoetkoming in schade;
- c. adviescommissie: een schadebeoordelingscommissie, bestaande uit één of meerdere adviseurs;
- d. belanghebbende: de belanghebbende als bedoeld in de artikel 13.3c tweede lid en artikel 13.3d van de Omgevingswet en eventuele andere betrokken bestuursorganen.

Artikel 2. Toepassingsbereik

1. Deze verordening heeft betrekking op aanvragen om schadevergoeding als bedoeld in artikel 4:126, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, waarvan de aanvrager stelt dat die wordt veroorzaakt door een besluit van een bestuursorgaan van de gemeente.
2. Deze verordening heeft geen betrekking op aanvragen om schadevergoeding waarop een bijzondere regeling van toepassing is.

Artikel 3. Heffen recht

1. Voor het in behandeling nemen van de aanvraag om schadevergoeding wordt een recht van € 300,- geheven.

-
2. Het bestuursorgaan bevestigt de ontvangst van de aanvraag tot nadeelcompensatie conform artikel 4 en wijst de indiener van de aanvraag op de verschuldigdheid van het recht waarbij wordt aangegeven dat het verschuldigde bedrag binnen vier weken na de dag van verzending van de mededeling dient te zijn bijgeschreven op de rekening van de gemeente dan wel op de aangegeven plaats dient te zijn gestort. Indien het bedrag niet binnen deze termijn is bijgeschreven of gestort, wordt de aanvraag buiten behandeling gesteld.
 3. Bij de toekenning van een vergoeding, zoals bedoeld in artikel 1, lid 1, van deze verordening, wordt conform artikel 4:129 sub c van de Algemene wet bestuursrecht tevens het betaalde recht vergoed.

Artikel 4. Aanvraag

1. De aanvrager van schadevergoeding maakt gebruik van een door het bestuursorgaan vastgesteld (elektronisch) formulier.
2. In aanvulling op artikel 4:127 van de Algemene wet bestuursrecht bevat een aanvraag mede:
 - a. als het schade betreft wegens winst- of inkomstenderving: jaarrekeningen over het jaar waarin schade is geleden en voor zover van toepassing de drie daaraan voorafgaande jaren en de aanslagen vennootschapsbelasting of inkomstenbelasting.
 - b. als het schade betreft wegens gedeerde huurinkomsten: een afschrift van de huurovereenkomst of gebruiksovereenkomst en een eigendomsakte.
 - c. Als het schade betreft wegens waardevermindering van een onroerende zaak: een kopie van de eigendomsakte van de onroerende zaak.
3. De eventuele belanghebbende wordt zo spoedig mogelijk nadat het recht is geheven schriftelijk geïnformeerd over de aanvraag tot schadevergoeding.

Artikel 5. Inschakeling adviescommissie

1. Het bestuursorgaan wint advies in bij een adviescommissie voor zover dat naar zijn oordeel noodzakelijk is om op de aanvraag om schadevergoeding te kunnen beslissen.
2. Advies als bedoeld in het eerste lid, wordt in ieder geval niet ingewonnen als:
 - a. de aanvraag naar het oordeel van het bestuursorgaan kennelijk ongegrond is, omdat zich kennelijk een weigeringsgrond voordoet als bedoeld in artikel 4:126, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht;
 - b. de schade kennelijk niet kan worden toegerekend aan een door het bestuursorgaan genomen besluit of verrichte handeling;
 - c. de aanvraag naar het oordeel van het bestuursorgaan voldoende gelijkenis vertoont met andere aanvragen waarvoor al advies is uitgebracht;
 - d. de schadevergoeding kennelijk minder bedraagt dan € 500,- voor natuurlijke personen en € 1000,- voor rechtspersonen, of
 - e. naar het oordeel van het bestuursorgaan in de gemeentelijke organisatie voldoende deskundigheid voor de beoordeling van de aanvraag aanwezig is.
3. Een adviescommissie bestaat uit één of meer deskundigen, waarvan de voorzitter, dan wel het enig lid, geen deel uitmaakt van en niet werkzaam is onder verantwoordelijkheid van de gemeente. Eveneens mag een adviescommissie niet betrokken zijn bij de planologische maatregel waarop de aanvraag betrekking heeft.

Artikel 6. Wrakingsregeling

1. Als wordt besloten tot benoeming van een adviescommissie, zendt het bestuursorgaan de aanvrager en mogelijke belanghebbende(n) een mededeling over het voornemen de betreffende adviescommissie aan te wijzen.
2. De aanvrager en de belanghebbende(n) kunnen binnen twee weken na de mededeling als bedoeld in het eerste lid schriftelijk en gemotiveerd een verzoek tot wraking van de adviescommissie bij het bestuursorgaan indienen.
3. Het bestuursorgaan beslist binnen twee weken na het verstrijken van de in het tweede lid bedoelde termijn over een ingediend verzoek tot wraking.
4. Wanneer het bestuursorgaan het verzoek tot wraking gegrond acht, kan het bestuursorgaan voor de behandeling van de aanvraag een andere adviescommissie aanstellen.

Artikel 7. Procedure

1. Bij aanstelling van een adviescommissie stelt het bestuursorgaan alle op de aanvraag betrekking hebbende informatie, alsmede de voor de beoordeling daarvan naar het oordeel van de adviescommissie noodzakelijke bescheiden ter beschikking.
2. Het bestuursorgaan wijst uit de ambtelijke organisatie één of meer personen aan die de adviescommissie bij de uitvoering van de adviesopdracht bijstaat.
3. De adviescommissie organiseert één of meerdere hoorzittingen, waar de aanvrager en de in het tweede lid bedoelde ambtelijke vertegenwoordiger(s) in de gelegenheid worden gesteld de aanvraag toe te lichten, onderscheidenlijk de voor de advisering over de aanvraag relevante informatie te verschaffen, dan wel een standpunt van de gemeente over de aanvraag aan de adviescommissie kenbaar te maken. Eventuele belanghebbende(n) worden eveneens in de gelegenheid gesteld hun standpunt kenbaar te maken.
4. Indien dit voor het uitbrengen van het advies nodig is, wordt de situatie door de adviescommissie ter plaatse bezichtigd. De adviescommissie bepaalt het tijdstip van deze plaatsopneming en nodigt de aanvrager hiervoor uit.
5. Ten behoeve van een taxatie van een bij de aanvraag betrokken onroerende zaak, wordt door de adviescommissie met de aanvrager een afspraak gemaakt.
6. Van de in het derde lid bedoelde hoorzitting en van de in het vierde lid bedoelde bezichtiging wordt door, dan wel onder verantwoordelijkheid van, de adviescommissie een verslag gemaakt, dat onderdeel vormt van het uit te brengen advies.
7. Alvorens een definitief advies uit te brengen zendt de adviescommissie binnen zestien weken na de dagtekening van de opdracht tot advisering een concept daarvan aan het bestuursorgaan, aan de aanvrager en aan eventuele belanghebbende(n).
8. De adviescommissie kan de genoemde termijn onder het zevende lid onder opgaaf van redenen met een daarbij aan te geven termijn met ten hoogste vier weken verlengen.
9. De aanvrager, eventuele belanghebbende(n) worden in de gelegenheid gesteld om binnen vier weken na de toezending van het conceptadvies schriftelijk of mondeling hierop te reageren.
10. In het geval tijdig reacties zijn ingediend, brengt de adviescommissie binnen vier weken na het verstrijken van de in het negende lid bedoelde termijn een advies uit aan het bestuursorgaan, waarbij de betreffende reacties zijn betrokken.
11. In het geval geen of niet tijdig reacties zijn ingediend, brengt de adviescommissie binnen twee weken na het verstrijken van de in het negende lid bedoelde termijn een definitief advies uit aan het bestuursorgaan.

Artikel 8. Uitbetaling

Bij gehele of gedeeltelijke toewijzing van een aanvraag om schadevergoeding, wordt de toegewezen schadevergoeding uiterlijk betaald binnen twee weken nadat het besluit op de aanvraag onherroepelijk is geworden.

Artikel 9. Intrekking oude regeling en overgangsrecht

1. De 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008' wordt ingetrokken op de datum van de inwerkingtreding van deze verordening.
2. De 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008' blijft van toepassing op aanvragen die, conform paragraaf 4.2.7 van de Invoeringswet Omgevingswet, vallen onder het overgangsrecht van de Omgevingswet.

Artikel 10. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking gelijktijdig met de inwerkingtreding van titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht en de Omgevingswet op 1 januari 2024.
2. Deze verordening, met bijhorende toelichting, wordt aangehaald als 'Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024'.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 12 december 2023.

De voorzitter,
M.C. Uitdehaag

De griffier,
S.A. Boere

Toelichting verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024

Algemene toelichting

Nadeelcompensatieregeling Algemene wet bestuursrecht en Omgevingswet

Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet (hierna: Ow) in werking. Dit heeft gevolgen voor de huidige planschaderegeling onder de Wet Ruimtelijke Ordening (hierna: Wro). Onder de Ow zal schade die wordt veroorzaakt door rechtmatig overheidshandelen nadeelcompensatie worden genoemd. De Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), in combinatie met de Ow, bevat nieuwe regels voor de afwikkeling van aanvragen om vergoeding van schade die wordt veroorzaakt door dit rechtmatig overheidshandelen.

Onder de Ow krijgt de Awb een nieuwe titel (titel 4.5). Deze titel van de Awb bevat grondslagen, inhoudelijke eisen en procedureregels voor het afhandelen van deze aanvragen. Er zijn bijvoorbeeld regels opgenomen over beslistermijnen of over de maximale hoogte van het te heffen recht voor het in behandeling nemen van aanvragen. Titel 4.5 van de Awb heeft tot doel te voorzien in een eenduidig en overzichtelijk nadeelcompensatierecht. De titel vervangt afzonderlijke regelingen en zorgt ervoor dat alle geschillen over rechtmatig overheidshandelen geconcentreerd worden bij de bestuursrechter.

In de Ow is een nadeelcompensatieregeling opgenomen die de algemene regeling uit de Awb aanvult of beperkt (afdeling 15.1 Ow). De Ow regels over nadeelcompensatie hebben hierbij voorrang boven deze regels uit de Awb. Zo geeft artikel 4:126 lid 1 Awb een brede grondslag voor aanvragen voor nadeelcompensatie: op grond van elk overheidshandelen in het kader van een rechtmatige uitoefening van haar toegekende taak of bevoegdheid kan schade worden verzocht. De Ow beperkt deze brede grondslag; als de schadeoorzaak niet in een artikel van afdeling 15.1 Ow is opgenomen kan niet alsnog de weg van de Awb voor schadevergoeding worden verzocht. De afbakening is dus limitatief en exclusief. De regels uit de Ow hebben voorrang boven de regels uit de Awb.

De regelingen in de Awb en Ow zijn grotendeels uitputtend bedoeld, maar voor enkele onderwerpen is het mogelijk en wenselijk om aanvullend regels op te nemen in een gemeentelijke verordening. Hierbij kan gedacht worden aan het verschuldigd recht en een procedureomschrijving ten aanzien van de aan te stellen adviescommissie. Deze onderwerpen zijn uitgewerkt in de 'Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024'.

Normaal maatschappelijk risico

De overheid is niet verplicht om iedere schade die zij in de rechtmatige uitoefening van haar publieke taken veroorzaakt (in zijn geheel) te vergoeden. Het is onvermijdelijk dat overheidsingrijpen voor sommige burgers en ondernemingen nadelige gevolgen kan hebben. Deze nadelige gevolgen moeten tot op zekere hoogte worden geaccepteerd. Dit heet het normaal maatschappelijk risico. Burgers die door rechtmatig overheidsoptreden schade lijden die uitgaat boven dit normaal maatschappelijk risico en daarmee in vergelijking tot anderen onevenredig zwaar worden getroffen, kunnen desgevraagd schadevergoeding ontvangen (artikel 4:126 Awb). De hoogte daarvan moet redelijk zijn en dekt niet vanzelfsprekend de volledige schade. Bij onrechtmatig handelen is het uitgangspunt wel dat de volledige schade moet worden vergoed. Aangezien het bij nadeelcompensatie gaat om rechtmatig overheidshandelen blijft een deel van de schade voor eigen rekening. Onder de Wro werd een normaal maatschappelijk risico van 2% van de waardevermindering van de onroerende zaak dan wel inkomensderving acceptabel gevonden (artikel 6.2 Wro). Onder de Ow wordt dit percentage wettelijk

verhoogd naar 4% (artikel 15.7 Ow). Door dit verhoogde eigen risico zal onder de Ow minder snel aanspraak kunnen worden gemaakt op nadeelcompensatie.

Artikelsgewijze toelichting

Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven, worden hieronder nader behandeld.

Artikel 2. Toepassingsbereik

Eerste lid

Deze verordening heeft betrekking op aanvragen om schadevergoeding vanwege rechtmatige overheidsdaad. Het gaat om nadeelcompensatie als bedoeld in titel 4.5 van de Awb en afdeling 15.1 van de Ow. Het kan voorkomen dat schade door meerdere overheden wordt veroorzaakt, bijvoorbeeld door zowel de gemeente als het waterschap. In deze bepaling wordt verduidelijkt dat de aanvrager in dat geval het loket kiest. In deze verordening gaat het om schade waarvan de aanvrager stelt dat deze door een bestuursorgaan van de gemeente wordt veroorzaakt. Hierop is een uitzondering, namelijk voor de situatie waarbij de aanvraag om schadevergoeding betrekking heeft op een besluit ter uitvoering van een projectbesluit. Dan geldt de regeling uit artikel 15.8 van de Ow. Het bestuursorgaan dat het projectbesluit heeft vastgesteld moet in deze situatie ook de schadevergoeding toekennen.

Tweede lid

Het is een keuze om de verordening te betrekken op aanvragen voor schadevergoedingen waarop een bijzondere regeling van toepassing is. Voor deze verordening is ervoor gekozen om lid 2 op te nemen om bijzondere regelingen mogelijk te maken of te behouden naast deze verordening. Op deze bijzondere regeling is deze verordening niet van toepassing. Een bijzondere regeling kan bijvoorbeeld een verordening zijn voor een specifiek onderwerp dat een publiek belang draagt, zoals het Besluit nadere regels Nadeelcompensatieregeling kabels en leidingen gemeente Venray. Een bijzondere regeling kan onder andere spelen bij infrastructurele thema's (waaronder kabels, leidingen, rioleringen en wegopbrekingen).

Artikel 3. Heffen recht

Eerste lid

Voor het in behandeling nemen van een aanvraag om schadevergoeding wordt een recht geheven. De figuur van de heffing is in artikel 4:128 Awb geïntroduceerd om te voorkomen dat er al te lichtvaardig wordt overgegaan tot indiening van een aanvraag om schadevergoeding. Hoe hoog het recht voor het in behandeling nemen van een aanvraag om schadevergoeding is, is op grond van artikel 4:128 Awb een lokale keuze. Het recht mag ten hoogste €500,- bedragen. Dit bedrag mocht ook onder de Wro maximaal €500,- bedragen (artikel 6.4 lid 3 Wro). Onder de Wro bedroeg dit recht voor het in behandeling nemen van planschadeverzoeken in de gemeente Venray €300,-. Onder de Ow is ervoor gekozen om dit bedrag voor nadeelcompensatie gelijk te houden.

Tweede en derde lid

Als het recht niet binnen vier weken na de dag van verzending van de mededeling wordt voldaan, wordt de aanvraag op grond van artikel 4:5 Awb buiten behandeling gesteld. Bij de uiteindelijke toewijzing van de aanvraag wordt het toe te kennen bedrag verhoogd met het geheven recht (artikel 4:129, aanhef en onder c Awb). Het bedrag dat is betaald voor het in behandeling nemen van de aanvraag krijgt men in dat geval terug. Als blijkt dat er geen sprake is van nadeelcompensatie wordt het geheven recht niet terugbetaald.

Artikel 4. Aanvraag

In het eerste lid is geregeld dat de aanvrager van schadevergoeding gebruik maakt van een door het bestuursorgaan vastgesteld formulier. Onder de huidige Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008 wordt reeds gebruik gemaakt van een formulier. Dit zal zo blijven onder de nieuwe verordening. Wanneer de aanvraag niet wordt aangeleverd via het formulier, wordt de aanvrager verzocht de aanvraag voor nadeelcompensatie alsnog via het formulier in te dienen. Tevens dienen de bescheiden als bedoeld in lid 2 ter beschikking worden gesteld voor de verdere in behandeling name van de aanvraag. Het bestuursorgaan zal de aanvrager mededelen dat de aanvraag niet compleet is om in behandeling nemen, wanneer de aanvraag niet compleet is dan wel niet via het (elektronische) formulier is ingediend. Het bestuursorgaan kan dan expliciet de termijnen opschorten tot het moment dat de aanvraag wel compleet via het aangewezen formulier is ingediend.

Artikel 5. Inschakeling adviescommissie

Eerste lid

Dit artikel voorziet in de mogelijkheid een adviescommissie, als bedoeld in artikel 3:5 jo 4:130 Awb, aan te stellen voor de beoordeling van een verzoek om nadeelcompensatie. Bij het afhandelen van aanvragen waarbij een adviescommissie is aangewezen bedraagt de beslistermijn maximaal zes maanden in plaats van de reguliere termijn van acht weken. Die termijn kan eenmaal met ten hoogste zes maanden worden verdaagd (artikel 4:130 Awb).

Wanneer een adviescommissie wordt ingeschakeld, betekent dit niet automatisch dat deze wordt gevraagd over de gehele aanvraag tot nadeelcompensatie te adviseren. Bij zaken die betrekking hebben op inkomensderving kan worden gedacht aan deskundigheid op het gebied van accountancy of financieel economische bedrijfsvoering. Bij zaken die betrekking hebben op waardevermindering van een onroerende zaak kan worden gedacht aan extra deskundigheid op het gebied van taxaties.

Tweede lid

Er worden enkele situaties geschetst waarbij geen advies bij een adviescommissie wordt ingewonnen. Zo staan in artikel 5 lid 2 sub d minimumbedragen genoemd. Aanvragen voor een vergoeding lager dan dit bedrag hoeven niet te worden beoordeeld door een adviescommissie. De kosten voor het inschakelen van een adviescommissie wegen in dat geval namelijk niet op tegen de eventueel uit te keren vergoeding. Deze minimum schadeomvang bedragen zijn gebaseerd op de drempels voor nadeelcompensatie van Rijkswaterstaat: € 500,- voor natuurlijke personen en € 1000,- voor rechtspersonen. Het bestuursorgaan zal bij toepassing van lid 2 de aanvraag zonder adviescommissie in behandeling kunnen nemen of af kunnen wijzen.

Bij het te nemen besluit wordt de adviseur van het advies vermeld en het advies kan hierbij ter motivering worden gevoegd (artikel 3:8 Awb). Er kan in afwijking van het advies worden besloten. Dat moet dan wel goed worden gemotiveerd. Verder is het van belang dat het bestuursorgaan zich ervan vergewist, dat het onderzoek van de adviescommissie(s) op zorgvuldige wijze heeft plaatsgevonden (artikel 3:9 Awb).

Artikel 6. Wrakingsregeling

De bedoeling van deze regeling is dat bezwaren omtrent de neutraliteit of integriteit van de beoogde adviescommissie in een vroeg stadium kenbaar worden gemaakt. Dit zodat niet in een later stadium, wanneer het adviestraject is afgerond, de neutraliteit of integriteit van de adviescommissie in twijfel wordt getrokken. Dan had de aanvrager dan wel de eventuele belanghebbende(n) de bezwaren eerder in het traject kenbaar moeten maken. Wanneer het bestuursorgaan de bezwaren gegrond acht, ligt het voor de hand dat er een andere adviescommissie wordt aangewezen. Om te voorkomen dat er (wederom)

twijfels omtrent het functioneren van de adviescommissie ontstaan wordt daarom bij voorkeur in samenspraak met partijen een andere adviescommissie aangewezen. Dit is echter niet noodzakelijk. Indien het bestuursorgaan de bezwaren gegrond acht, kan de procedure worden voortgezet met de voorgestelde adviescommissie.

Artikel 7. Procedure

Dit artikel beschrijft de werkwijze van de adviescommissie. Zo vindt er in de eerste fase een hoorzitting plaats en zal de situatie ter plaatse worden bezichtigd. Op basis van deze bevindingen wordt een conceptadvies opgesteld.

In de tweede fase kan er overeenkomstig artikelen 4:7, 4:8 en 4:9 Awb zowel schriftelijk als mondeling worden gereageerd op het conceptadvies door de betrokken partijen. De partijen zijn voor zover van toepassing de belanghebbende(n) en de aanvrager. In het definitieve advies worden de eventuele reacties betrokken.

De termijn voor de te doorlopen procedure na verlening van de opdracht aan de adviescommissie is in principe zestien weken voor het conceptadvies met de mogelijkheid deze met vier weken te verlengen. Vervolgens kan er binnen vier weken worden gereageerd door de partijen waarna bij reacties na vier weken definitief advies wordt uitgebracht (looptijd van 28 weken). Wanneer geen (tijdige) reacties zijn binnengekomen naar aanleiding van het conceptadvies geldt in beginsel een termijn voor het uitbrengen van een definitief advies van twee weken (looptijd van 26 weken).

Artikel 9. Intrekking oude regeling

In dit artikel wordt de overgangsbepaling ten opzichte van de oude regeling geregeld. De 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008' is vanwege het overgangsrecht nog wel relevant voor het afhandelen van planschadeverzoeken en aanvragen om schadevergoeding die nog onder de Wro vallen. Voor schadeveroorzakende besluiten of handelingen die plaatsvonden voor de inwerkingtreding van de Ow geldt nog steeds het oude recht dat gold onder de Wro. Voor specifieke ruimtelijke besluiten (zoals bestemmingsplannen) waarbij de procedure is gestart voor inwerkingtreding van de Ow, maar die worden afgerond na de inwerkingtreding van de Ow, geldt dat een verzoek voor tegemoetkoming in de schade nog binnen 5 jaar na het onherroepelijk worden van het schadeveroorzakende besluit mag worden ingediend. Ook deze verzoeken worden aldus volgens het oude planschaderecht behandeld.

Onderwerp

Raadsbesluit vaststelling
Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024

Datum 12 december 2023

Pagina 1 van 9

Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024

De raad van de gemeente Venray,

gelezen het advies van B en W van 24 oktober 2023;

gelezen het advies van de Commissie Wonen d.d. 21 november 2023;

gelet op de artikelen 108 en 149 van de Gemeentewet, titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht en afdeling 15.1 van de Omgevingswet;

besluit:

1. De procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008 per 1 januari 2024 in te trekken, behalve voor de aanvragen die vallen onder artikel 9 lid 2 van de navolgende verordening;
2. Vast te stellen de navolgende verordening per ingang van 1 januari 2024 overeenkomstig de volgende bepalingen.

Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. aanvrager: degene die een aanvraag om tegemoetkoming in de schade indient;
- b. bestuursorgaan: het bestuursorgaan van de gemeente welke bevoegd is te beslissen op de aanvraag om tegemoetkoming in schade;
- c. adviescommissie: een schadebeoordelingscommissie, bestaande uit één of meerdere adviseurs;
- d. belanghebbende: de belanghebbende als bedoeld in de artikel 13.3c tweede lid en artikel 13.3d van de Omgevingswet en eventuele andere betrokken bestuursorganen.

Artikel 2. Toepassingsbereik

1. Deze verordening heeft betrekking op aanvragen om schadevergoeding als bedoeld in artikel 4:126, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, waarvan de aanvrager stelt dat die wordt veroorzaakt door een besluit van een bestuursorgaan van de gemeente.
2. Deze verordening heeft geen betrekking op aanvragen om schadevergoeding waarop een bijzondere regeling van toepassing is.

Artikel 3. Heffen recht

1. Voor het in behandeling nemen van de aanvraag om schadevergoeding wordt een recht van € 300,- geheven.

2. Het bestuursorgaan bevestigt de ontvangst van de aanvraag tot nadeelcompensatie conform artikel 4 en wijst de indiener van de aanvraag op de verschuldigdheid van het recht waarbij wordt aangegeven dat het verschuldigde bedrag binnen vier weken na de dag van verzending van de mededeling dient te zijn bijgeschreven op de rekening van de gemeente dan wel op de aangegeven plaats dient te zijn gestort. Indien het bedrag niet binnen deze termijn is bijgeschreven of gestort, wordt de aanvraag buiten behandeling gesteld.
3. Bij de toekenning van een vergoeding, zoals bedoeld in artikel 1, lid 1, van deze verordening, wordt conform artikel 4:129 sub c van de Algemene wet bestuursrecht tevens het betaalde recht vergoed.

Artikel 4. Aanvraag

1. De aanvrager van schadevergoeding maakt gebruik van een door het bestuursorgaan vastgesteld (elektronisch) formulier.
2. In aanvulling op artikel 4:127 van de Algemene wet bestuursrecht bevat een aanvraag mede:
 - a. als het schade betreft wegens winst- of inkomstenderving: jaarrekeningen over het jaar waarin schade is geleden en voor zover van toepassing de drie daaraan voorafgaande jaren en de aanslagen vennootschapsbelasting of inkomstenbelasting.
 - b. als het schade betreft wegens gedeerde huurinkomsten: een afschrift van de huurovereenkomst of gebruiksovereenkomst en een eigendomsakte.
 - c. Als het schade betreft wegens waardevermindering van een onroerende zaak: een kopie van de eigendomsakte van de onroerende zaak.
3. De eventuele belanghebbende wordt zo spoedig mogelijk nadat het recht is geheven schriftelijk geïnformeerd over de aanvraag tot schadevergoeding.

Artikel 5. Inschakeling adviescommissie

1. Het bestuursorgaan wint advies in bij een adviescommissie voor zover dat naar zijn oordeel noodzakelijk is om op de aanvraag om schadevergoeding te kunnen beslissen.
2. Advies als bedoeld in het eerste lid, wordt in ieder geval niet ingewonnen als:
 - a. de aanvraag naar het oordeel van het bestuursorgaan kennelijk ongegrond is, omdat zich kennelijk een weigeringsgrond voordoet als bedoeld in artikel 4:126, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht;
 - b. de schade kennelijk niet kan worden toegerekend aan een door het bestuursorgaan genomen besluit of verrichte handeling;
 - c. de aanvraag naar het oordeel van het bestuursorgaan voldoende gelijkenis vertoont met andere aanvragen waarvoor al advies is uitgebracht;
 - d. de schadevergoeding kennelijk minder bedraagt dan € 500,- voor natuurlijke personen en € 1000,- voor rechtspersonen, of
 - e. naar het oordeel van het bestuursorgaan in de gemeentelijke organisatie voldoende deskundigheid voor de beoordeling van de aanvraag aanwezig is.

3. Een adviescommissie bestaat uit één of meer deskundigen, waarvan de voorzitter, dan wel het enig lid, geen deel uitmaakt van en niet werkzaam is onder verantwoordelijkheid van de gemeente. Eveneens mag een adviescommissie niet betrokken zijn bij de planologische maatregel waarop de aanvraag betrekking heeft.

Artikel 6. Wrakingsregeling

1. Als wordt besloten tot benoeming van een adviescommissie, zendt het bestuursorgaan de aanvrager en mogelijke belanghebbende(n) een mededeling over het voornemen de betreffende adviescommissie aan te wijzen.
2. De aanvrager en de belanghebbende(n) kunnen binnen twee weken na de mededeling als bedoeld in het eerste lid schriftelijk en gemotiveerd een verzoek tot wraking van de adviescommissie bij het bestuursorgaan indienen.
3. Het bestuursorgaan beslist binnen twee weken na het verstrijken van de in het tweede lid bedoelde termijn over een ingediend verzoek tot wraking.
4. Wanneer het bestuursorgaan het verzoek tot wraking gegrond acht, kan het bestuursorgaan voor de behandeling van de aanvraag een andere adviescommissie aanstellen.

Artikel 7. Procedure

1. Bij aanstelling van een adviescommissie stelt het bestuursorgaan alle op de aanvraag betrekking hebbende informatie, alsmede de voor de beoordeling daarvan naar het oordeel van de adviescommissie noodzakelijke bescheiden ter beschikking.
2. Het bestuursorgaan wijst uit de ambtelijke organisatie één of meer personen aan die de adviescommissie bij de uitvoering van de adviesopdracht bijstaat.
3. De adviescommissie organiseert één of meerdere hoorzittingen, waar de aanvrager en de in het tweede lid bedoelde ambtelijke vertegenwoordiger(s) in de gelegenheid worden gesteld de aanvraag toe te lichten, onderscheidenlijk de voor de advisering over de aanvraag relevante informatie te verschaffen, dan wel een standpunt van de gemeente over de aanvraag aan de adviescommissie kenbaar te maken. Eventuele belanghebbende(n) worden eveneens in de gelegenheid gesteld hun standpunt kenbaar te maken.
4. Indien dit voor het uitbrengen van het advies nodig is, wordt de situatie door de adviescommissie ter plaatse bezichtigd. De adviescommissie bepaalt het tijdstip van deze plaatsopneming en nodigt de aanvrager hiervoor uit.
5. Ten behoeve van een taxatie van een bij de aanvraag betrokken onroerende zaak, wordt door de adviescommissie met de aanvrager een afspraak gemaakt.
6. Van de in het derde lid bedoelde hoorzitting en van de in het vierde lid bedoelde bezichtiging wordt door, dan wel onder verantwoordelijkheid van, de adviescommissie een verslag gemaakt, dat onderdeel vormt van het uit te brengen advies.
7. Alvorens een definitief advies uit te brengen zendt de adviescommissie binnen zestien weken na de dagtekening van de opdracht tot advisering een concept daarvan aan het bestuursorgaan, aan de aanvrager en aan eventuele belanghebbende(n).

8. De adviescommissie kan de genoemde termijn onder het zevende lid onder opgaaf van redenen met een daarbij aan te geven termijn met ten hoogste vier weken verlengen.
9. De aanvrager, eventuele belanghebbende(n) worden in de gelegenheid gesteld om binnen vier weken na de toezending van het conceptadvies schriftelijk of mondeling hierop te reageren.
10. In het geval tijdig reacties zijn ingediend, brengt de adviescommissie binnen vier weken na het verstrijken van de in het negende lid bedoelde termijn een advies uit aan het bestuursorgaan, waarbij de betreffende reacties zijn betrokken.
11. In het geval geen of niet tijdig reacties zijn ingediend, brengt de adviescommissie binnen twee weken na het verstrijken van de in het negende lid bedoelde termijn een definitief advies uit aan het bestuursorgaan.

Artikel 8. Uitbetaling

Bij gehele of gedeeltelijke toewijzing van een aanvraag om schadevergoeding, wordt de toegewezen schadevergoeding uiterlijk betaald binnen twee weken nadat het besluit op de aanvraag onherroepelijk is geworden.

Artikel 9. Intrekking oude regeling en overgangsrecht

1. De 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008' wordt ingetrokken op de datum van de inwerkingtreding van deze verordening.
2. De 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008' blijft van toepassing op aanvragen die, conform paragraaf 4.2.7 van de Invoeringswet Omgevingswet, vallen onder het overgangsrecht van de Omgevingswet.

Artikel 10. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking gelijktijdig met de inwerkingtreding van titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht en de Omgevingswet op 1 januari 2024.
2. Deze verordening, met bijhorende toelichting, wordt aangehaald als 'Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024'.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 12 december 2023

De voorzitter,

De griffier,

M.C. Uitdehaag

S.A. Boere

Toelichting verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024

Algemene toelichting

Nadeelcompensatieregeling Algemene wet bestuursrecht en Omgevingswet

Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet (hierna: Ow) in werking. Dit heeft gevolgen voor de huidige planschaderegeling onder de Wet Ruimtelijke Ordening (hierna: Wro). Onder de Ow zal schade die wordt veroorzaakt door rechtmatig overheidshandelen nadeelcompensatie worden genoemd. De Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), in combinatie met de Ow, bevat nieuwe regels voor de afwikkeling van aanvragen om vergoeding van schade die wordt veroorzaakt door dit rechtmatig overheidshandelen.

Onder de Ow krijgt de Awb een nieuwe titel (titel 4.5). Deze titel van de Awb bevat grondslagen, inhoudelijke eisen en procedureregels voor het afhandelen van deze aanvragen. Er zijn bijvoorbeeld regels opgenomen over beslistermijnen of over de maximale hoogte van het te heffen recht voor het in behandeling nemen van aanvragen. Titel 4.5 van de Awb heeft tot doel te voorzien in een eenduidig en overzichtelijk nadeelcompensatierecht. De titel vervangt afzonderlijke regelingen en zorgt ervoor dat alle geschillen over rechtmatig overheidshandelen geconcentreerd worden bij de bestuursrechter.

In de Ow is een nadeelcompensatieregeling opgenomen die de algemene regeling uit de Awb aanvult of beperkt (afdeling 15.1 Ow). De Ow regels over nadeelcompensatie hebben hierbij voorrang boven deze regels uit de Awb. Zo geeft artikel 4:126 lid 1 Awb een brede grondslag voor aanvragen voor nadeelcompensatie: op grond van elk overheidshandelen in het kader van een rechtmatige uitoefening van haar toegekende taak of bevoegdheid kan schade worden verzocht. De Ow beperkt deze brede grondslag; als de schadeoorzaak niet in een artikel van afdeling 15.1 Ow is opgenomen kan niet alsnog de weg van de Awb voor schadevergoeding worden verzocht. De afbakening is dus limitatief en exclusief. De regels uit de Ow hebben voorrang boven de regels uit de Awb.

De regelingen in de Awb en Ow zijn grotendeels uitputtend bedoeld, maar voor enkele onderwerpen is het mogelijk en wenselijk om aanvullend regels op te nemen in een gemeentelijke verordening. Hierbij kan gedacht worden aan het verschuldigd recht en een procedureomschrijving ten aanzien van de aan te stellen adviescommissie. Deze onderwerpen zijn uitgewerkt in de 'Verordening nadeelcompensatie gemeente Venray 2024'.

Normaal maatschappelijk risico

De overheid is niet verplicht om iedere schade die zij in de rechtmatige uitoefening van haar publieke taken veroorzaakt (in zijn geheel) te vergoeden. Het is onvermijdelijk dat overheidsingrijpen voor sommige burgers en ondernemingen nadelige gevolgen kan hebben. Deze

nadelige gevolgen moeten tot op zekere hoogte worden geaccepteerd. Dit heet het normaal maatschappelijk risico. Burgers die door rechtmatig overheidsoptreden schade lijden die uitgaat boven dit normaal maatschappelijk risico en daarmee in vergelijking tot anderen onevenredig zwaar worden getroffen, kunnen desgevraagd schadevergoeding ontvangen (artikel 4:126 Awb). De hoogte daarvan moet redelijk zijn en dekt niet vanzelfsprekend de volledige schade. Bij onrechtmatig handelen is het uitgangspunt wel dat de volledige schade moet worden vergoed. Aangezien het bij nadeelcompensatie gaat om rechtmatig overheidshandelen blijft een deel van de schade voor eigen rekening. Onder de Wro werd een normaal maatschappelijk risico van 2% van de waardevermindering van de onroerende zaak dan wel inkomensderving acceptabel gevonden (artikel 6.2 Wro). Onder de Ow wordt dit percentage wettelijk verhoogd naar 4% (artikel 15.7 Ow). Door dit verhoogde eigen risico zal onder de Ow minder snel aanspraak kunnen worden gemaakt op nadeelcompensatie.

Artikelsgewijze toelichting

Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven, worden hieronder nader behandeld.

Artikel 2. Toepassingsbereik

Eerste lid

Deze verordening heeft betrekking op aanvragen om schadevergoeding vanwege rechtmatige overheidsdaad. Het gaat om nadeelcompensatie als bedoeld in titel 4.5 van de Awb en afdeling 15.1 van de Ow. Het kan voorkomen dat schade door meerdere overheden wordt veroorzaakt, bijvoorbeeld door zowel de gemeente als het waterschap. In deze bepaling wordt verduidelijkt dat de aanvrager in dat geval het loket kiest. In deze verordening gaat het om schade waarvan de aanvrager stelt dat deze door een bestuursorgaan van de gemeente wordt veroorzaakt. Hierop is een uitzondering, namelijk voor de situatie waarbij de aanvraag om schadevergoeding betrekking heeft op een besluit ter uitvoering van een projectbesluit. Dan geldt de regeling uit artikel 15.8 van de Ow. Het bestuursorgaan dat het projectbesluit heeft vastgesteld moet in deze situatie ook de schadevergoeding toekennen.

Tweede lid

Het is een keuze om de verordening te betrekken op aanvragen voor schadevergoedingen waarop een bijzondere regeling van toepassing is. Voor deze verordening is ervoor gekozen om lid 2 op te nemen om bijzondere regelingen mogelijk te maken of te behouden naast deze verordening. Op deze bijzondere regeling is deze verordening niet van toepassing. Een bijzondere regeling kan bijvoorbeeld een verordening zijn voor een specifiek onderwerp dat een publiek belang draagt, zoals het Besluit nadere regels Nadeelcompensatieregeling kabels en leidingen gemeente Venray. Een bijzondere regeling kan onder andere spelen bij infrastructurele thema's (waaronder kabels, leidingen, rioleringen en wegopbrekingen).

Artikel 3. Heffen recht

Eerste lid

Voor het in behandeling nemen van een aanvraag om schadevergoeding wordt een recht geheven. De figuur van de heffing is in artikel 4:128 Awb geïntroduceerd om te voorkomen dat er al te lichtvaardig wordt overgegaan tot indiening van een aanvraag om schadevergoeding. Hoe hoog het recht voor het in behandeling nemen van een aanvraag om schadevergoeding is, is op grond van artikel 4:128 Awb een lokale keuze. Het recht mag ten hoogste €500,- bedragen. Dit bedrag mocht ook onder de Wro maximaal €500,- bedragen (artikel 6.4 lid 3 Wro). Onder de Wro bedroeg dit recht voor het in behandeling nemen van planschadeverzoeken in de gemeente Venray €300,-. Onder de Ow is ervoor gekozen om dit bedrag voor nadeelcompensatie gelijk te houden.

Tweede en derde lid

Als het recht niet binnen vier weken na de dag van verzending van de mededeling wordt voldaan, wordt de aanvraag op grond van artikel 4:5 Awb buiten behandeling gesteld. Bij de uiteindelijke toewijzing van de aanvraag wordt het toe te kennen bedrag verhoogd met het geheven recht (artikel 4:129, aanhef en onder c Awb). Het bedrag dat is betaald voor het in behandeling nemen van de aanvraag krijgt men in dat geval terug. Als blijkt dat er geen sprake is van nadeelcompensatie wordt het geheven recht niet terugbetaald.

Artikel 4. Aanvraag

In het eerste lid is geregeld dat de aanvrager van schadevergoeding gebruik maakt van een door het bestuursorgaan vastgesteld formulier. Onder de huidige Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008 wordt reeds gebruik gemaakt van een formulier. Dit zal zo blijven onder de nieuwe verordening. Wanneer de aanvraag niet wordt aangeleverd via het formulier, wordt de aanvrager verzocht de aanvraag voor nadeelcompensatie alsnog via het formulier in te dienen. Tevens dienen de bescheiden als bedoeld in lid 2 ter beschikking worden gesteld voor de verdere in behandeling name van de aanvraag. Het bestuursorgaan zal de aanvrager mededelen dat de aanvraag niet compleet is om in behandeling nemen, wanneer de aanvraag niet compleet is dan wel niet via het (elektronische) formulier is ingediend. Het bestuursorgaan kan dan expliciet de termijnen opschorten tot het moment dat de aanvraag wel compleet via het aangewezen formulier is ingediend.

Artikel 5. Inschakeling adviescommissie

Eerste lid

Dit artikel voorziet in de mogelijkheid een adviescommissie, als bedoeld in artikel 3:5 jo 4:130 Awb, aan te stellen voor de beoordeling van een verzoek om nadeelcompensatie. Bij het afhandelen van aanvragen waarbij een adviescommissie is aangewezen bedraagt de beslistermijn maximaal zes maanden in plaats van de reguliere termijn van acht weken. Die termijn kan eenmaal met ten hoogste zes maanden worden verdaagd (artikel 4:130 Awb).

Wanneer een adviescommissie wordt ingeschakeld, betekent dit niet automatisch dat deze wordt gevraagd over de gehele aanvraag tot nadeelcompensatie te adviseren. Bij zaken die betrekking hebben op inkomensderving kan worden gedacht aan deskundigheid op het gebied van accountancy of financieel economische bedrijfsvoering. Bij zaken die betrekking hebben op waardevermindering van een onroerende zaak kan worden gedacht aan extra deskundigheid op het gebied van taxaties.

Tweede lid

Er worden enkele situaties geschetst waarbij geen advies bij een adviescommissie wordt ingewonnen. Zo staan in artikel 5 lid 2 sub d minimumbedragen genoemd. Aanvragen voor een vergoeding lager dan dit bedrag hoeven niet te worden beoordeeld door een adviescommissie. De kosten voor het inschakelen van een adviescommissie wegen in dat geval namelijk niet op tegen de eventueel uit te keren vergoeding. Deze minimum schadeomvang bedragen zijn gebaseerd op de drempels voor nadeelcompensatie van Rijkswaterstaat: € 500,- voor natuurlijke personen en € 1000,- voor rechtspersonen. Het bestuursorgaan zal bij toepassing van lid 2 de aanvraag zonder adviescommissie in behandeling kunnen nemen of af kunnen wijzen.

Bij het te nemen besluit wordt de adviseur van het advies vermeld en het advies kan hierbij ter motivering worden gevoegd (artikel 3:8 Awb). Er kan in afwijking van het advies worden besloten. Dat moet dan wel goed worden gemotiveerd. Verder is het van belang dat het bestuursorgaan zich ervan vergewist, dat het onderzoek van de adviescommissie(s) op zorgvuldige wijze heeft plaatsgevonden (artikel 3:9 Awb).

Artikel 6. Wrakingsregeling

De bedoeling van deze regeling is dat bezwaren omtrent de neutraliteit of integriteit van de beoogde adviescommissie in een vroeg stadium kenbaar worden gemaakt. Dit zodat niet in een later stadium, wanneer het adviestraject is afgerond, de neutraliteit of integriteit van de adviescommissie in twijfel wordt getrokken. Dan had de aanvrager dan wel de eventuele belanghebbende(n) de bezwaren eerder in het traject kenbaar moeten maken. Wanneer het bestuursorgaan de bezwaren gegrond acht, ligt het voor de hand dat er een andere adviescommissie wordt aangewezen. Om te voorkomen dat er (wederom) twijfels omtrent het functioneren van de adviescommissie ontstaan wordt daarom bij voorkeur in samenspraak met partijen een andere adviescommissie aangewezen. Dit is echter niet noodzakelijk. Indien het bestuursorgaan de bezwaren gegrond acht, kan de procedure worden voortgezet met de voorgestelde adviescommissie.

Artikel 7. Procedure

Dit artikel beschrijft de werkwijze van de adviescommissie. Zo vindt er in de eerste fase een hoorzitting plaats en zal de situatie ter plaatse worden bezichtigd. Op basis van deze bevindingen wordt een conceptadvies opgesteld.

In de tweede fase kan er overeenkomstig artikelen 4:7, 4:8 en 4:9 Awb zowel schriftelijk als mondeling worden gereageerd op het conceptadvies door de betrokken partijen. De partijen zijn voor zover van toepassing de belanghebbende(n) en de aanvrager. In het definitieve advies worden de eventuele reacties betrokken.

De termijn voor de te doorlopen procedure na verlening van de opdracht aan de adviescommissie is in principe zestien weken voor het conceptadvies met de mogelijkheid deze met vier weken te verlengen. Vervolgens kan er binnen vier weken worden gereageerd door de partijen waarna bij reacties na vier weken definitief advies wordt uitgebracht (looptijd van 28 weken). Wanneer geen (tijdige) reacties zijn binnengekomen naar aanleiding van het conceptadvies geldt in beginsel een termijn voor het uitbrengen van een definitief advies van twee weken (looptijd van 26 weken).

Artikel 9. Intrekking oude regeling

In dit artikel wordt de overgangsbepaling ten opzichte van de oude regeling geregeld. De 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008' is vanwege het overgangsrecht nog wel relevant voor het afhandelen van planschadeverzoeken en aanvragen om schadevergoeding die nog onder de Wro vallen. Voor schadeveroorzakende besluiten of handelingen die plaatsvonden voor de inwerkingtreding van de Ow geldt nog steeds het oude recht dat gold onder de Wro. Voor specifieke ruimtelijke besluiten (zoals bestemmingsplannen) waarbij de procedure is gestart voor inwerkingtreding van de Ow, maar die worden afgerond na de inwerkingtreding van de Ow, geldt dat een verzoek voor tegemoetkoming in de schade nog binnen 5 jaar na het onherroepelijk worden van het schadeveroorzakende besluit mag worden ingediend. Ook deze verzoeken worden aldus volgens het oude planschaderecht behandeld.